

Avfall Sverige föreslår översyn av producentansvaret för att öka återvinningen och förenkla källsorteringen

Avfall Sverige anser att det är hög tid att se över producentansvaret för förpackningar och returpapper. Avfall Sveriges styrelse har därför, som en bekräftelse på årsmötets tydliga inriktning, lämnat en skrivelse till Miljödepartementet.

Innebörden av skrivelsen är att reglerna behöver ses över så att återvinningen

kan öka och att det blir enklare för hushåll och företag att källsortera. Producentansvaret har funnits i mer än 15 år, men fortfarande kvarstår betydande brister och problem. Det behövs en ny och tydlig ansvars- och rollfördelning för att råda bot på dagens brister. Principen om förorenarens betalningsansvar ska vara ledstjärnan.

– Avfall Sverige har kommit till slutsatsen att samhällets ambitioner med producentansvaret dåligt uppfylls med hur det fungerar idag. Det beror i grunden på en otydlig reglering och därför behövs en översyn och en ny ansats, säger Avfall Sveriges VD Weine Wiqvist.

Ladda ner hela skrivelsen från www.avfallsverige.se

Nu pågår "Europa minskar avfallet" med cirka 200 olika aktiviteter i hela landet

Projektet "Europa minskar avfallet" pågår denna veckan. Avfall Sverige är nationell samordnare och projektet stöds även av Naturvårdsverket. Inom projektet betonas vikten av att förhindra att avfall uppkommer och att minska halterna av farliga ämnen i avfallet.

Ett 60-tal arrangörer ordnar cirka 200 aktiviteter i hela landet under veckan. I år är det en stor mångfald av arrangörer – kommuner, kommunala avfallsbolag, skolor, butiker, organisationer av olika slag, fastighetsbolag mm.

Veckan inleddes med en debattartikel från Avfall Sverige och Naturvårdsverket, som publicerades på aftonbladet.se. Artikeln, som hade rubriken "Stoppa avfallet – men inte i påsen", besvarade frågan varför avfallsmängden måste minska. Den innehöll även en rad tips på hur man som privatperson kan minska sitt avfall.

– Matavfall är ett område där vi alla kan göra en insats. I dag slänger vi i princip var sjätte matkasse vi bär hem. Själva avfallet är inget stort problem. Det mesta går att utnyttja som gödsel, biogas eller annan energi. Men det går åt stora mängder energi och vatten för att producera maten, skriver Naturvårdsverkets generaldirektör Maria Ågren och Avfall Sveriges VD Weine

Wiqvist i debattartikeln.

Avfall Sverige och Naturvårdsverket deltar även med en undersökning om medborgarnas syn på konsumtion och avfallsminskning. Undersökningen visar att 80 procent av svenskarna gör något för att minska sin mängd avfall. De viktigaste åtgärderna är att köpa mer hållbart och äta upp all mat man handlar. 87 respektive 85 procent av de tillfrågade angav de olika alternativen. 70 procent tyckte den viktigaste åtgärden är att lämna till second hand, men bara 43 procent vill köpa.

Många projekt handlar om att minska matsvinnet i skolor, personalmatsalar och livsmedelsbutiker. Men det handlar också om samarbete med olika hjälporganisationer för att byta eller skänka bort kläder till exempel. Det arrangeras också aktiviteter på återvinningscentraler, utställningar, föreläsningar och bytardagar på arbetsplatser mm.

"Europa minskar avfallet" är ett 3-årigt projekt, som stöds av EU-kommissionen. I år deltar arrangörer i 17 länder med drygt 4 200 aktiviteter. Och inte bara inom Europa, även arrangörer i Brasilien och Dominikanska Republiken deltar. Mer information om projektet, som återkommer nästa år, finns på www.minskaavfallet.se och www.ewwr.eu

40 ton kvicksilver från batterier ska slutförvaras

Svenskarna har samlat in 1 730 ton kvicksilverbatterier sedan 1987. Nu har kvicksilvret skiljts ut från batterierna och ska slutförvaras.

I mitten av 1980-talet konstaterades att stora delar av kvicksilvret i avfall kom från batterier. Därför började man samla in och lagra batterier som innehöll kvicksilver.

2003 fick Sakab i uppdrag av Naturvårdsverket att skilja ut kvicksilvret från batterierna. Sakab har sorterat batterierna och skickat dem till anläggningen Batrec Industrie AG i Schweiz. Det rena kvicksilvret har sedan förts tillbaka till Sakab.

Nu är batterilagret på Sakab tomt. Totalt har drygt 1 500 ton alkaliska batterier och 230 ton kvicksilverbatterier omhändertagits. Drygt 40 ton kvicksilver har återförts till Sakab. Kravet på att minst 98 procent av kvicksilvret i batterierna skulle omhändertas och återföras har uppfyllts.

Naturvårdsverket kommer under 2011 att genomföra en upphandling med företag om att slutförvara kvicksilvret. Läs mer på www.naturvardsverket.se

”Matavfallsmålet har varit ett viktigt styrmedel trots att det inte uppnåtts”

De högaktuella frågorna om matsvinn, matavfall och biogasproduktion fick stort utrymme på Avfall Sveriges höstmöte. Det handlade om hela kedjan från politiska beslut och miljömål, taxor och styrmedel till insamlingssystem och behandlingsprocesser.

Catarina Östlund från Naturvårdsverket konstaterade att det så kallade 35 procentsmålet har haft stor betydelse, trots att det inte har uppnåtts. Det har medfört att 154 kommuner nu samlar in källsorterat matavfall och 63 kommuner har sådana planer. 21 procent av matavfallet beräknas nu gå till biologisk behandling. Catarina Östlund aviserade nya etappmål, som kommer att finnas med i nya avfallsplanen.

– Ett nytt mål för matavfall behövs. Det är inte hållbart att skicka så mycket näring till förbränning, sa hon.

Energimyndighetens biogasstrategi kom tidigt i höstas och den presenterades på höstmötet av Urban Kärrmark.

– Biogas måste vara kopplad till lönsamhet och samhällsnytta, något som bäst uppfylls av biogasproduktion av avfall från tätorter, sa Urban Kärrmark som också gav en rad förslag på hur lönsamheten kan förbättras.

Ola Palm har följt Avfall Sveriges certifieringssystem för biogödsel och kompost i de elva år systemet har funnits.

– Certifieringssystemet har vunnit högt förtroende inom både livsmedelsindustri och jordbruk. Några nyckelfaktorer till förtroendet är att inga substrat kommer från VA-sektorn, att det är hygieniskt säkra produkter och att certifieringssystemets styrgrupp har en bred sammansättning av experter och representanter från livs-

medelsindustrin, KRAV, myndigheter och anläggningar, sa han.

Kan taxan användas som styrmedel för att öka utsorteringen av matavfall? Ja, men man måste vara beredd på att lägga arbete på att informera. Avfall Sveriges rådgivare Jenny Westin presenterade olika exempel på vilka styrmedel som kan användas och vilka val som måste göras. Britt-Marie Berglund från Gästrik Återvinnare betonade vikten av information och dialog med hushållen. På frågan om hon hade några tips om vad man ska tänka på innan man inför källsortering av matavfall svarade hon:

– Förankring är viktigt, involvera så många som möjligt.

Eftersom regeringen blivit försenad med de nya avfallsreglerna kunde de inte presenteras men de drygt 370 deltagarna fick ändå en hel del matnyttig avfallsjuridik med sig hem. Avfall Sveriges jurist Sven Lundgren presenterade grunderna i ramdirektivet för avfall och redogjorde också för Avfall Sveriges åsikter på flera punkter. Det gällde bland annat närhetsprincipen, avfallshierarkin och definitionen av hushållsavfall.

Två stora frågor i direktivet är avfallsminimering och återvinningsmål, bland annat på plast och metall. Hur den återvinningen går till i Sverige presenterades av Jörgen Sabel från plaståtervinnaren Swerec samt Kristofer Sundsgård och Leif Gustafsson från Stena Recycling.

– Vårt stora problem är råvaruförsörjningen. Vi behöver er, sa Jörgen Sabel.

Hela dokumentationen från Avfall Sveriges höstmöte finns för nedladdning: www.avfallsverige.se/topmenu/om-avfall-sverige/dokumentation-fraan-hoestmoetet-2010

Efterlyser bättre information om avfallskvarnar

Svenskt Vatten har gått ut med information till en rad försäljare av köksavfallskvarnar om att reglerna för att använda köksavfallskvarnar varierar mellan olika kommuner.

I de flesta kommuner är kvarnarna inte tillåtna på grund av att risk finns för stopp i avloppsnätet eller ökad energianvändning i reningsverket. Svenskt Vatten

föreslår att butikerna kontrollerar vilka regler som gäller i de kommuner där de verkar och informerar kunderna om detta. Svenskt Vatten kommer att kontakta Konsumentverket för att undersöka om det kan strida mot marknadsföringslagen att marknadsföra köksavfallskvarnar utan att ange om och var det är tillåtet att använda produkten.

i korthet

Enkät om plockanalyser

Avfall Sveriges projekt om nationell utvärdering av plockanalyser pågår för fullt. En andra enkät skickades ut för några veckor sedan till kommuner som genomfört plockanalyser. Den stora utmaningen är nu att samla in resultat från dessa. Alla bidrag är viktiga för projektets resultat. De kommuner som ännu inte har hunnit skicka svar till jorgen.leander@miljproj.se har tid på sig till den 29 november. Kom ihåg att det behövs ifyllda enkätsvar, inte enbart rapporter och annat underlag.

Ny rådgivare på Avfall Sverige

Håkan Larsson är ny rådgivare för samhällskontakter på Avfall Sverige. Håkan, som börjar 1 december, är pol. mag. (nationalekonom) och kommer närmast från ett uppdrag som politiskt sakkunnig i riksdagen. Han efterträder Monica Lövström, som nu är VD för Svenska Energiaskor AB.

Ny medlem i Avfall Sverige

• Logica, Stockholm

För ytterligare information ring direkt 040-35 66 ..	
Biologisk återvinning	Angelika Blom .. 23
Färligt avfall, elavfall	Jessica Christiansen.. 18
Deponering, energiat återvinning	Peter Flyhammar ..24
Informationschef	Anna-Carin Gripwall.. 08
Energiat återvinning	Inge Johansson..16
Redaktör Avfall och Miljö	Karin Jönsson.. 17
Fakturering	Ewa Koverman..04
Kurser, konferenser	Petra Kvist Carlsson..03
Informatör batterier	Karin Lindskog Johansson..12
Juridik	Sven Lundgren..09
Materialåtervinning, insamling, transport	Jon Nilsson-Djerf.. 14
Avfall Sverige Utveckling	Per Nilzén.. 13
Informatör, webbredaktör	Ingegerd Svantesson..07
Prenumerationer, medlemsregister	Pernilla Svensson..11
Upphandling, taxor och statistik	Jenny Westin..15
Chef ekonomi/administration	Peter Westling..06
VD	Weine Wiqvist.. 05

Nyhetsbrevet ges ut av Avfall Sverige
Prostgatan 2, 211 25 Malmö
Tel 040-35 66 00 Fax 040-35 66 26
E-post office@avfallsverige.se
Hemsida www.avfallsverige.se
Ansvarig utgivare: VD Weine Wiqvist
Redaktör: Ingegerd Svantesson